

Szerkesztőség és kiadó hivatal

S. áchényi utca SIMON-ház Kunz József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETÉSENYEK.

Előfizetési pénzek és a kiadás körüli pa...
valamint a lap sze lemi részét illető
minden k ö z l e m é n y e k ide intőendők.

Hírmentelen levelek csak ismert kszoktől
fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVU PART KÖZLÖNYE.

Megjelen nap on k é n t, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben hához hordva vagy vidékre postán
küldve:

Egész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . 5 frt — kr.
Negyedévre . . . . . 2 frt 50 kr.
Egy hóra . . . . . 1 frt — kr.

Hirdetési díj:

Ot-hasábospettisor egyezari balgatásért 5kr
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyiltér 4 hasábospettisorért 20 kr.

Hirdetést vagy reclamat magában foglaló
ujdonság sora 50 krajnár.

XIV. évfolyam 1887.

Debreczen. Csütörtök, Deczember 15.

245. szám.

A gyilkos hazugság.

A mai embereket ál becsüvés üzi a becsütelenségbe és ál becsüteltség a halálba, a hazugság, a gyilkos hazugság uralja a modern társadalmat és kénszeríti félelmes hatalma alá. Mindnyáján anyagilag és erkölcsileg viszonyainkat meghaladó életmódot folytatunk: többet adunk ki, mint beveszünk s magasabba tartjuk magunkat, mint vagyunk. A hazugság pedig, melyet házi tiúhelyünkön saját keblünkben neveltünk fel, csakhamar erőt vesz összes érzelmeinken, összes viszonyainkon, egyáltalán a társadalmi létben, és csak szerencsés véletlen, ha minden kijárást nélkül való zsákutcába, végzetes katasztrófához nem vezet. A mi azon szegény férfival történt, kiknek ravatalánál ma egy vigasztalhatlan özvegy és három árva gyászolva kesereg, a nap minden óráján közölünk bárkivel megeshetik. Az uralkodó társadalmi viszonyok, a becsütelről alkotott álfogalom terrorizáló zsarnoksága ellen, melynek mindenki hódol és ellenállás nélkül aláveti magát, nem óv meg a legtisztább s legjámborabb jellem sem, nem a legjogosultabb tudata annak, hogy életünkkel a közjónak ép oly hasznos, mint szükséges szolgáltatásokat tehetünk, tenni kötelesek vagyunk; nem óv meg a gyámolításra szorult soktagu család iránt tartozó legszentebb kötelesség sem, mely családnak pedig egyedüli támasza vagyunk, attól, hogy a társadalom vérszomjas bálványja egyszerre előttünk teremjen, az ál becsütel fogalom, a hazugság elénk álljon. egy drága, tisztá, a jónak s nemesség lekötözött életét áldozatul kívánjon s el is vegyen semmiért.

Sem szó, sem irás, — írja a „Pester Correspondenz“ még a büntetőtörvény sem, mely a párbajt a büntetendő cselekmények közé sorozta, nem voltak képesek mérközni a hazugsággal, mindeneket

uraló varázserejének átkát megtörni. Nem csoda. A baj gyökere nem ott van, a hol rábeszélés, intés és nem intés és nem infamáló büntetés hatni képesek. A köztudomány valamennyi közege elismerésre méltó egyetértéssel alkalmul használja a legujabb szomorú eseményt, hogy a párbajmániát ostromozza, a társadalmat a legerősebb hangon megleckéztetése azért, hogy a hazugságot uralkodni engedje magán. De a baj gyökerére s azon archimedési pontra, melyen egyedül leme az emeltyű sikerrel megtámasztható annak el-távolítására, egy sem mutat.

Még itt is érvényesíti félelmes hatalmát az uralkodó társadalmi hazugság s az egész világ félelmen meghátrál előtte a helyett, hogy az igazságnak megadná az őt megillető tiszteletet. Mi mondjuk az igazat: a párbajmánia hatá-sos megszüntetésének a hadseregből kell kiindulnia. A meddig nálunk, különösen mivel az általános védkötelezettség folytán minden fiatal ember, minden heves vérmérséklet s éretlen szellem, túlaradt szív és fantasztikus fő besoroztatik, a tisztnek megvívnia nemesak szabad, hanem kell, a meddig a hadseregben a párbaj nemesak hogy nem bün, hanem becsületbeli szent kötelesség: addig nem szűnik meg a gyilkos embermészárlás, addig a bajtárs bajtársát, vérrokon vérrokonát, az ugynevezett lovagias ember a legelső egyént, ki utjába botlik, leka-szabolja a vérszomjas bálvány oltárán. Hol van a valódi gentleman hazája, hanem Angliában? Dicsékedhetik-e valaki azzal, hogy bátrabb, talpig becsületesebb mint a britt katonatiszt? — És ime, a valódi angol gentleman nem verekszik meg, az előkelő britt katonatiszt a kihívást olybá veszi, mint csufgyanusítást. És az angol hadseregből indult ki számkivetése a párbajnak, mint a becsütelről alkotott forgalom gyalázatos meghamisításának, becsütel alattomos

hazugságának, mely azon ürügy alatt hogy erkölcsi sérelmet orvosol, tátongó sebet ejt a testen, derék férfiakat nyomorékokká tesz és ártatlan családokat segély nélkül nyomorba, inségbe és kétségbeesésbe dönt.

Jól tudjuk, hogy ez egy csapásra nem fog menni; de legalább amyninak kellene történie, hogy a katonai becsület-bírószág mindig a párvialdal előtt ülne össze annak megállapítása végett, hogy vajlon ezen közép kori kísérletet az adott esetben valóban mellőzhetetlen-e, annak okvetlen meg kell-e történie? Feltétlenül meg kell engedni, hogy a tévedést, elhamarkodást beismerni s érte bocsánatot kérni lehessen a nélkül, hogy ezen becsületes cselekmény miatt gyá-vának tartassák valakik.

Az orosz készülődések. A „Budd. Corr.“ nek távirják Bécsből: Német lapoknak két ségtelenül a legbarátságosabb intenciókból eredő, ismétlődő az iránti intelmeit, hogy az osztrák magyar monarchia ne vegye könnyen az orosz csapatmozgalmakat s ne mulasztassa el a katonai ellenintézkedéseket, itteni mérvadó körökben idegenkedéssel fogadták, mivel Ausztria Magyarország eddigi magatartása sem nyújthatott legkevesebbé is okot arra a vélekedésre, hogy mi Orosz-szággal szemben nem volnánk eléggé éberek és óvatosak.

Az orosz csapatmozdulatok — még pedig már az év elején — tényleg minden oldalról fokozott figyelemre adtak okot. s valószínű, hogy az új német védtörvényjavaslat is ezen figyelemben találja legközelebbi indokát; azonban azt feltételezni, hogy Ausztria Magyarországon akár csak egyetlen egy tényező is nem fogná fel a helyzetet eléggé komolyan, semminemü tény által sem igazolt bizalmatlanságról tanuszkodnék.

A diplomatai közlekedésben egyébiránt ez idő szerint egyetlen momentum sem forog fenn, mely indokot adhatna valamely differenciára. Nevezetesen a bolgár kérdés ebben a pillanatban diplomatia tárgyát nem is képezi; az orosz kormány részéről egyetlen javaslat sincs, mely elintézetlen volna s a többi hatalmaknak, nevezetesen Ausztria-Ma-

gyarországnak nincs okuk arra, hogy erre az ügyre vonatkozólag új javaslatok tekintetében valamikép kezdeményezőleg lépjenek fel.

Kálnoky leköszönése. A „Fremdenblatt“ írja: „Szemben azon következtetésekkel és magyarázatokkal, melyeket különösen néhány magyar lap ahhoz a hirhez fűzött, hogy Kálnoky gróf leköszön, szükségesnek látjuk ismételtlen a leghatározottabban kijelenteni, hogy a hirt kizárólag tözsdemanöver hozta létre. Mindama fejtegetés tehát, melyel a belföldi és külföldi lapok ezt a komolyabb körökben teljesen figyelmen kívül hagyott hirt kísérik, önmagától elesik.

Országgyűlés.

Budapest, deczember 14.

A képviselőház ma harmadszori olvasásában elfogadta az állategészségügyi törvényjavaslatot s ezután Tiszta a Kálmán miniszterelnök adta meg a választás Eötvös Károly interpellációjára a kaposvári választás ügyében s miután az interpellatio az összes kormányhoz s egyszersmind ennek egyes minisztereihez is intéztetett, feleletet az interpellatioóra Orsz. Béla báró mint belügyminiszter és Fabiny Theophil igazságügyminiszter is. Tiszta a Kálmán interpellatio minden pontjára választott; kiemelte annak a veszedelmes következményeit, ha egy szabályszerűen igazolt országgyűlési képviselő megválasztásába a kormány beavatkozna. A képviselőház bíráló bizottsága a kaposvári választás ügyében kimondta a maga végérvényes határozatát ennek ellenében nem is szándékozik a kormány semmiféle intézkedést sem tenni.

Orsz. Béla br. azt jelentette ki, hogy a kaposvári választás ügyébe a belügyminiszterium egyáltalában nem szándékozik beavatkozni, a mint hogy a más hatáskörébe soha sem avatkozik; midőn pedig a somogyi központi választmány határozatát megsemmisítette, csak a törvény rendelkezésének tett eleget. Fabiny Theophil igazságügyminiszter választásban megjegyezte, hogy ő maga részéről egyáltalán nem is intézkedhetett volna, mert hivatalból üldözendő cselekmény nem fogott fenn, s az igazságügyminiszternel büntetendő cselekményeket fűrkészni nem feladata. Reá utal arra is, hogy magánpanasz nem adatott be s arra, hogy a törvény az e kérdésekben teendő feljelentésekre nézve

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Oláh Tartarin.

Mint egy künnrekedt, ázott madár, minden éjjel bekocog ablakomon.
— Bejövök.

S én kiteszem dolgozó asztalomra a cigarettés skatulyámat. Tudom, hogy bejövöt első dolga belenyulni, aztán vörhenyes sötétével sorényzett ajkai közé szorítva a szivarkát, szinte a szeme is kidüled, míg lámpámuál rágyújt. Kékes füstfelhővel telik meg a szoba s Traján egy egy pillanatra el-tűnik szemeim elől. Ez a forró, foszlékony füst az ő misztrálja, mely felforrallja fantáziáját s aztán beszél, beszél, én pedig úgy érzem, hogy a Tartarin bolond hazudozása csapja meg füleimet.

Százsor kilöktem volna már, ha olyan bolondul jámbor arca nincsen. Minden szava hazugság, de olyan naiv hiszékenységgel találja fel, hogy órahosszat el tudom hallgatni, mialatt maga is belelovalja magát abba a hitbe, hogy mindaz való igazság, a mit a füstben felforralt agyvelő mondat véle. A mőcz havasok éles levegőjéről beszél, mintha Délfranciaország meleg lehellete északarkai áramlat volna hozzá képest s mialatt kezemből szüntelen serzeg a dolgozó toll, egész komolyan beszéli, hogy a prahovai völgyben sokkal levelesebb narancs terem, mint Itáliában.

Munka mellől, föl se tekintve, odadörögöm neki:
— Traján, Traján!
S vérszemet kap. A kanapéről (egészen tönkretette már) felugrik s szétfújja a vastag füstfelhőt maga körött. Mint egy gyermek-angyal arca, úgy bukkan ki az oszló füst mögül.
— Nem hiszed? Hát jól van, Nyári szabadságra, ha hazamegyek, szeptemberre hozok neked egy ládával. S aztán tudd meg,

hogy milyen a mi narancsunk. Ez, a mit ide fenn lármával veszteget a kuesbőrgy egy batosért, kifacsart ez trom ahhoz. Milyen leve van és milyen zamataja . . .

Meggyújtom a másik szobában a lámpát, a cigarettás dobozt is beviszem s aztán intek az én Tartarinéomnak.

Feküdj le Traján. Hadd csinálom meg a postát, aztán a tied leszek.

— Jó, jó. Hanem a narancsunkat meg kell ismerned.

— Meg fogom ismerni.
Pöfkéleése behalszik hozzám s én gépiesen dolgozom. A szolga kinyitja az ablakot s mialatt a füst lassan kihúzódik, érzem a langy tavaszi lég üde áramlását. Ez az én áldásom, ez az én gyönyöröm. Ez a friss, megfizethetlen tápláló levegő, mely szeretve hőmpölyög be hozzám s lecsókolja homlokomról a verejtéket, mely a folytonos munkában arcomra verődött. Még azt a lámpát is teledetbi tudja vélem, mely itt áll közel a fejemhez s forralja, gyújtja agyvelőmet. Mit fogok én csinálni nyáron, mikor az udvari levegő is csak olyan forró, csak olyan égető, mint ide-benn akár a lámpából kisugárzó melegség? Meg kell bolondulnom.

A másik szobából bekiált Traján:
— Jött már távirat Prasmárról?

— Hát királyt választanak-e ott — Traján?

— Nem. De ma nyitják meg a takarékkot. Azt is én kezdeményeztem. Bolond rá-czok, maguktól nem tudnának azok semmit. Vezér kell nekik.

— Hát mert nem mészsz haza Traján?

— Megyek, csak vegyezzek.

Most megint arról akarna beszélni, hogy jogász. Pedig realiskolást végzett, azt is csak ötöt s a szerkesztőségi udvaron mindenki tudja, hogy könyörületből vették a laphoz, mert éhen halt volna az utcán. Az az izo-lált román kör nem akart rajta segíteni. Egyideig eltűrte, hogy ott álljon, a kör ka-

napján, aztán mikor lábtól lekoptatta a bőrt, onnan is kihajították. Most lapnál van. Az „Eljegyzések, esküvők és halálórák“ rovatát vezeti. Ejjel sosem volna dolga, de mindig benn marad — cigarettáznai, amit nappal nem tehet. Ha sok a dolgom, ajánlkozik, hogy segít, de még nem kértem belőle. Így is elég hazugság kerül a lapba, minek tetézni?

Megújra bekiált hozzám:
— Blaháné jövő évre Koritnyiczára megy nyaralni. Te, az az aranyos asszony.

A multkor bemutattak neki. Az a halszemű doktor. Ha kapok előleget, nyárára én is oda megyek.

Meíszító feltámad bennem.
Hát aztán Koritnyiczáról hozol nekem narancsot?

— Hát hiszen haza is megyek én onnan. A narancsod megkapod, attól ne félj.

— Nem, nem félek.

Egyszerre felugrik s befut hozzám. Széket von oda s mellém ül.

— Látod, lejöhetnél te is hozzánk. — Anyám szívesen látna s a fáták . . . oh milyen fáták vannak mifelénk. — Láttál-e már oláh fátát?

— A Búságban.

— Suviksz. (Ezt a szót nagyon szereti Tartarin, akarom mondani: Traján.) A mieinket nézd meg. Az arca tej, a mosolya rózsza, a teste hab . . . . . téjhab. — Csupa gyönyörűség. S a haja? sűrű, mint az erdő, bogár, mint az éjszaka, még illata is van.

— Nem megyek én Traján. Van nekem édes anyám, ahoz megyek. Meg aztán kis leány is vár engem otthon. Aranyhaju, szerelmes leányka . . . . . ahoz megyek.

Traján sóhajtott.

— En megcsaltam a leánykám. Nem tehetek róla, a színháznál belehabarodtam egy másikba. Ha tudnád hogy szeret ez engem? A két karját átkulesolja a nyakamon s úgy kér, hogy protezsáljon. Most csak kőristáné, szeretné, ha rendes tagnak szerző-

tetnék. Beszélni fogok az érdekében az igazgatóval.

— Hát ismered-e az igazgatót, Traján?

— Nem, de meg fogom ismerni.

— Bolond, nem hallgat az te rád.

Traján felpattan.

— Mit? hogy nem hallgat? Irtóháborút indított ellene, lerántom a sárga földig a primadonnájáról azt mondom, hogy liba, darabjáról, hogy számár, róla magáról, hogy tigris . . .

Soha életében nem irt egy sort a színházról, de minden este ott van. A pályajegy örökösen nála van s ha olykor mégis más akar elmenni, főleg premierek idején, akkor a színházi jegyszéddel trafilál vagy ha másképp nem megy pénzen vált jegyet. Ilyenkor egy hétig fagyaltat vacsorál, vagy snitt mogyorót, de őt a színésznépnek látnia kell, hogy azt higgye felőle: a színi referens. Hiszik is, de már maga se, különben. Véleményt mond, együtt fagyaltatzik a színészekkel s szídjá a távollevőket fenyegetődzik, hogy de majd le rántja a meg azt, nem türi, hogy így legyen ez meg az, a komikusról megfogja irni, hogy örül a népszimulnékesül, hogy elitta a hangját, a naiváról, hogy nagyanya s aztán bemege a szerkesztőségbe megírni, hogy Bolond Gely napidíjas eljegyezte Vézna Terézt.

S nekem is így beszél. Hiszi, hogy is hiszem kritikus voltát. S miért ne hinnék mikor maga hiszi erősen?

— Feküdj le Traján, hadd dolgozom. Rágyújt és békén hagy. Sürgönyö-ujdonságok tömkelegében megis fedkezke róla, csak a behuzódó füstszalag figyelmeztet egyszer-egyszer, hogy Traján odában ront, a divánt. Hogy megszid érte bennünket a igazgató! Mire elkészülök Traján kezében kiégett szivarsutkával elaludt. Egy világért költeném fel. Így álmlában, olyan igaz hamiság nélkül való. Szelid, pürzsökéses arca elmosolyog róla a butaság, a csöndes, viz-

BB
-papir
BLON
Párisban.
ki óvatik.
Pohl J. J., Dr.
E. bécsi egye-
által legjob-
kitűnő minőség-
tt, és mert an-
ártalmas kel

OHAI
IES
RRÁS
legszépsévdusásh
VIZZE,
gyetemi tanár ur által.
gyesü-szervek hurutos
ja a Rhachitis, gür-
p úgy használható a fa-
el mezzá-olj, a túlságos
szóza az idegrendszer
stima folytán ezen idő-
bir s borral használva
m. k. és szerb kir.
udv. asztali vizsá-
tónál Budapest.
ában, fűszerkereske-
tőben.

Videki megrendelések pontosan teljesítetnek.

sef hitszónok a fog beszélni meg. Ily ezim legközelebbi szerkesztőnek aradi vérének helyének gyűjtés köti ifjuság s a nevezéve, — mint egy szép magyar szert köveket telesség főhívás bizos szivekhez, hogy megvásároltsák azt helyet, előtt szent megis a Maros nyája. E hazánjuk ifjaink meghívók, tánczesebb kiállítás és alkalmi üdök mellett készítő könyvnyomdájá-utca Simon ház, abban eszközöl-
figyelmebe: A üzletvezetősége szerelési cikkek szállításának hirdett, melyre ügyelme ezennel félémlítjük, hogy szeresdhez 1888. zersmind tudat-letet tartalmazó litandó cikkek et kimutatások hivatalában a Debre-kereskedelmi és
323 méternyi gép már csekélyben dolgozik, a hogy az agra-árt homokrétg
ános fővárosi áll-folyó hó 11-én emihályi pusztán gybirtos és nagy-: Mariskát. —
gi tanintézet hal-zik bájkukat az Fráter Ákos el Zsoldos Elek jegyző. Geréby Borbély Ferencz y, Farkas Gábor n. Führ Géza, Kuczay Emil, Antal, Mihályi ak Gyula, Sze-
a főiskolában ily így a főhívás nem
k egy-egy viha-ron. A komoly pódiumot egy l, a ki azonban öltözött ki. A mosolylyal he-veken szakadásig n keresztülve, al félrecsapja s hangzik föl, má-envedélyes kerin- melódia, ép oly ónia azurszínü, esomó szemét, ein át azok ke-piritó ezédaság, hetérája román- gok, mikre tiszt- zni sem szabad, annak tárgyalva, A jól nevelt kö- zínházba vitt kis evet oly jelene- kantinokban hall t. Ott, a szinpa- t adják elő, el- ség zájas derült-
a társaságban, zemérmesek va- nak mutatjuk ma társaság által tügeit eldobva — ölni az operette- ancuzozni azzal nek tették az Mert a mint az gy darab frivol as az a nyiltan elylyel a nézőtér gyon is egyértel-

gyel Antal, Szele Ambró, Tüdös Antal, Veres Miklós, Zankó Béla, bizottsági tagok. Belépti jegy személyenként 2 frt. Páholyjegy 4 frt. A páholybalépőknek személy-jegyűlni is el kell látva lenniök. Páholya előjegyezhetni Zádor Lajos ur üzletében. — Személy-jegyek válthatók: Szepessy Antal, Schwarcz M. Benő, Zádor Lajos és Gyenes Lajos urak üzletében, s a bál estéjén a pénztárnál. A segélyző egylet javára teendő felül-fizetések köszönettel fogadva hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté 9 órakor.

Felolvasó estélyek a debreczeni kereskedő ifjuság önképző körében. — A debreczeni kereskedő ifjuság önképző egyesülete főhivatása az egyesületi tagok szellemi műveltségének emelése levén az egyesületi tagok számára rendezett s általok szorgalommal látogatott esti tanfolyamon kívül még felolvasási estélyek tartását is elhatározta, melyeken egyes szakkérdések társadalmi vagy közgazdasági mozgalmak népszerű módon tárgyalatván, alkalom nyujtasák a tagoknak, ezen korszerű kérdésekkel megismerkedniök. — A felolvasásokra sikerült az egyesületnek megnyernie a debreczeni kereskedelmi akadémiát tanárkarát; s így előzetesen is nem csak tudományosságoknál fogva érdekeseknek, de szellemességöknél fogva kellemeseknek is ígérkeznek a felolvasási estélyek, melyekre eddigelő következő felolvasások jelentettek be: Popper N. János ur kereskedelmi akadémiai igazgató „A tizedes időrendszert és tizedes óra.” — Dr. Öreg János ur „Kereskedelmi morál” Dr. Szántó Sámuel ur „Világ kereskedelem, a jelenkorban” Szojka Gyula ur „Üzleti hirdetések, üzletireklam” ezim alatt tartanak felolvasásokat. A felolvasások sorát Popper N. János ur igazgató nyitja meg; ki ezen alkalommal az általa szerkesztett s ugy a mai időszámítást valamint a tizedes időszámítást feltüntető naptárt bemutatni fogja. Ily naptár eddigelő tudtunkkal még sehol meg nem jelent. A tárgy ujdonságánál fogva is érdeklődéssel várjuk ugy a felolvasást mint az új naptárt.

Rendkívüli játékonyság. Megemlékeztünk a minap Boucautnének, a híres párisi „Bon marché” üzlettulajdonosnőnek haláláról. Egy párisi távirat most közli a mesés gazdagságnó végrendeletét, melyben tizenhat millió frankot hagyományozott az üzlet személyzetének. A végrendeletben foglalt rendelkezések szerint az üzletben alkalmazottak mindenike szolgálatéje szerint 180—1000 frankot kap, ha csak 24 óráig volt is az üzletben. Azok, a kik 10 évnél régebb idő óta vannak alkalmazva, tíz-tíz ezer frankot kapnak. A napszámok mindenike szolgálatéje szerint 180—1000 frankot kap. Ezenkívül 12 millió frankot szánt egy az alkalmazottak részére felállítandó ambulans kórház és más jótékony intézetek építésére. Egy fél milliót hagyott a papoknak valláskülönbség nélkül, vagyona többi részét pedig a párisi szegényalaphoz csatolta egy nagy kórház építésére. Boucautné már a múlt évben is tett egy 4 millió os alapítványt alkalmazottai nyugdíjintézete javára.

Asszonyok izlése. Egy indiai napilap az európai asszonyokról elmélkedve azt találja, hogy a különféle nemzetek leányainak más-más az izlésük. A francia asszonyok például szeretik, ha férjüknek magas, nyílt homlokuk és nevető arczuk van; a német nők mindenk előtt azt kívánják, hogy férjeik adott szavukat beváltás; a hollandi leányok olyan férjnek adnak előnyt, ki nem leli örömét a perpatvarban és verekedésben; a kaczkias spanyol menyecskék olyan férjnek szeretnek, ki érettük mindenben helyt áll és, ha kell, értük bosszút is áll; az ábrándozó talján asszonykák különösen oly férfakkal rokonszenveznek, kik a mély gondolkodás és képzelődés iránt birnak hajlammal; az oroszok csak olyan férfiakat kedvelnek, kik a nyugati népeket vadaknak tartják; a dánok azokat részesítik szeretetükben, kik megmaradnak az országban és utazni nem igen szeretnek; az angol lady-k minden áron gentleman-ek után törekszenek, kik korouás férfiakkal érintkeznek és ezeknek kegyét megtudják nyerni; az amerikai asszonynepek szívesen megy férjhez akárhé, nem törődve jövőendő belidogitójuknak, sem rangjával, sem társadalmi állásával, akár pupos, sánta, süket vagy vak, mindegy, csak gazdag legyen. Az indiai hölgyekről, ugylátszik szerénységből hallgat a krónika.

A Susi Illés szamara és subája. Hadd szóljon a makáma, — nem tréfa ám a, — Susi Illés a hóse máma meg a szamara és subája — az ám, a. — Történt vala, hogy a mult szombaton — Susi koma virtadatok kineveit az ablakon — és látván, hogy az időjő, azt mondá, hogy „ó — hiszen ma be lehet a vároba menni s dolgaink végeztetni egy sort inni s enni.” — Ezt már így szokás oda bent lenni. — S a mit így szípen elgondola — meg is tette s vigan beszamaragola — Szép új suba lógott a nyakába — a gyors szamaragolyáközben csak ugy repült utána. — Idebent kiözött az Átkos porozót, — egy kicsit meglátogatta a bagetell bíró — s így mindent szépen rendezte tőve — a Páva-korsmába nagy büszkén beméne. — Holott leöntött vagy egy fertály akót — világos sillert, de jót. — E közbén már be is estelede, — tehát Susi tovább mene. — Kőborgott egész éjszaka, — s mire fölvirradá, — uramfia, nincs szamar, nincs suba! — A biz a! — Mind a kettő elmarada tőle szípen, — hogy hol és merre, azt szeretné tudni éppen. — Annnyit sejtít Susi, hogy alighanem — az ujsoron esott rajta ez a veszedelom. — No, de arra való Bende, — hogy az ujsori koresmároektól megkerdezo: kende — az, a kinek a szamar és suba vagyon? — Hej! ha megkerülnek, öül annak Susi koma nagyon.

S z i n h á z.

A nebántsvirag próbái szorgalmasan folynak, de hogy minél tökéletesebb előadásban élvezhesse azt a közönség az első előadás napját egy nappal későbbre, tehát szombatra kellett halasztani. — Így a mára kitűzött „S z a b i n n ö k e l r a b l á s a” vigjáték holnap kerül színre. Ma pedig a közkedveltség „Eltévedt báránka” adatik.

Hadai Sándor színtársulatunk jeles művésze ma Kolozsvárra utazott, hogy az ottani színházban vendégszerepeljen. Kétszer fog fellépni, a Felhő Klári népszínműben és a „Rip” czimszerepben. A n e b á n t s v i r á g b a n szerepét távolléte alatt Valentin játszga el szíveségből.

Irodalom.

„Vig órák” ezim alatt a karácsonyi könyvpiazz legmulattalóbb és mondhatjuk értékes kötete jelent meg. Szerzője a színházak rendes látogatóinak országszerte méltán kedvelt költője B e r c z i k Á r p á d. A könyvet mindenki élvezettel és örömmel fogja olvasni, és meggyőződik abból, hogy Berczik nemcsak a színpadon mestere a humornak, s nemcsak komikusok által tudja megkacagztatni a közönséget, hanem könyvében is tud összehalmozni annyi értékes, kedves, nevetető ötletet a mennyit kivüle kevés magyar író. Elbeszéléseinek ügyes, érdekes meséje van, mely mind közel játszik tüzhelyünkhöz, — és eszmekörünkhöz, és valami oly elragadó bájos nai, vitás ömlik át rajtuk, — szerzőjük költői lelkét jellemzőleg, — hogy odaadással és zavartalan élvezettel olvassuk. A szellem, az ötlet pedig csak ugy szípkörkázik felénk minden sorból. A kötet 21 kis apró elbeszélést tartalmaz s a Franklin társulat kiadásában jelent meg. Ára 1 fr. 20 kr.

A „Franklin-társulat újabb kiadványai”. E buzgó kiadótársulat legközelebb ismét több kiválóan érdekes művel gazdagította a magyar könyvpiazzot. Mielőtt a részletes ismertetésbe bocsátkoznánk, egyelőre csak jelezni kívánjuk a következőket: K ö l e s e y F e r e n c z ö s s z e s m u n k á i b ó l megjelent a 13—18. füzet. Ezek az 5-ik és 6-ik kötet foglalják magukban, s közlik a filozófiai és historiai dolgozatokat, a törvényészki és politikai beszédeket, továbbá Kölesey országgyűlési és megyei iratait, az alsó tábla iratait a felső táblához, megyei felirati javaslatokat, többi közt a lengyelek ügyében, Kossuth ügyében. A hat ivnyi füzetek ára egyenként 30 kr. Kölesey összes művei tíz kötetre fognak terjedni. — Thukikides műveivel az első kötet görögül és magyarul. A tud. akadémia klasszifilologia osztályának megbízásából fordította Zsoldos Benő. A 606 oldal tartalmazó kötet ára 2 frt 40 kr.

Husarak.

Megálapitva s bejelentve 1887. deczemb. hó 14-től deczemb. 21-ig.
30 kr. Erdei Jánosnál Morgó utca 587 szám alatt.
32 kr. Kolb Jakabnál Pfa 687 sz. a.
34 kr. Erdy Ferencznél Csapó utca 240 sz. a. Varga u. 2238 sz. a. Bárány utca 2284 sz. a. Balogh Jánosnál Mester u. 1371 szám alatt.
36 kr. Rác Györgynél Csegléd-utca 2599. szám alatt Csapó utca 10 szám Rózsátér 10 sz. a. Erdei Jánosnál Sas utca 3 és 18 sz. a. Hatvan utca 1517. Szentesi Jánosnál Rózsátér 11 szám alatt. Szt. Anna u. 2267. sz. a. Kolb Jakabnál Mester u. 1113 sz. a. Rozsátér 10 sz. alatt. Balogh Jánosnál Csapó u. 471 sz. a.
44 kr a három izraelita székben a piacon. — Minden többi bejelentett 15 mé-szárszékben pedig 40 kr.
Jegyzet: Magyar Gábor három székében 1 kiló has nyomtaték nélkül 8 krral drágább.
Debreczen, 1887. decz. 13.

Terményárak a debreczeni piacon.

1887. Deczember 13 án.

Egy m.-máza	felső, közép, alsó.
Buza	6.30 6.10 5.60
Kétszeres	5.30 5.20 5.10
Rozs	4.60 4.50 4.40
Arpa	4.60 4.50 4.40
Zab	4.60 4.50 4.40
Tengeri uj	4.60 4.50 4.40
Köles	5.00 4.75 4.50
1 zsák Burgouya	1.40
100 kl. szalonja	45.00 44.00 43.00
100 kl. háj.	45.00 44.50 43.00

A budapesti gabonatözsderöl.

Decz. 14.
Ma határozottan érezhető gyöngye kínálat mellett nyitattott meg a tözsde. A vételben majd minden malom résztvett, miközben az irány szilárdult. Mintegy 18000 métermáza búzara történt kötés, még pedig biztató áralakulás mellett. Rozsban a felhozatal ese-

kély; az árak változatlanok. Arpa különösen kivételre szerzetett be, emelkedő árakon. Zabban csak a jobb minőségű árknál mutatkozott szilárd vételkedv. míg a silányabb minőségűek kelendőségnek alig örvendtek. Tengeri ugyszólván változatlan árakon kelt. A határidőkben a forgalom csekély volt. Az árak változatlanok. A déli tőzsdén az árfolyam változatlan. Csak kevés kötés történt, még pedig a búzánál, tavaszra 7.34—7.36 frton.
A határidők hivatalos jegyzése: Buza-tavaszra 7.34—7.36 frton, buza őszre 7.65—7.67 frton, tengeri 5.84—5.86 frton, zab 5.63—5.65 frton.

Legujabb.

A „Debreczeni Elleőr” eredeti távirata.
BÉCS, decz. 15. Tegnap újabb hadi tanács volt a király elnöklete alatt, melyen részt vettek Albrecht, Vilmos főherczegek; Bylandt, Beck és a hadügyminisztérium osztályfőnökei. A tanácskozás két óráig tartott.

SAN-REMO, decz. 15. A német trónörökös betegsége ismét rosszabbra fordult. Aggasztó jeleket fedeztek fel a gégejében. Újabb nagyobb kelevény mutatkozik, mely rohamosan növekszik. — Mackenzie táviratilag ide hivatott s különvaton indult el Londonból.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ

Holnap, pénteken, 1887, deczember 16-án:

Sabin nők elrablása.

Vigjáték 4 felvonásban.

VASUT.

Debreczenből indul:	
B.-pest—N.-Várad felé	d. e. 8 ó. 56 p. d. e. 11 ó. 46 p.
" "	este 10 ó. — p.
Számár felé	éjjel 3 ó. 37 p. d. u. 3 ó. 39 p.
Kassa felé	d. e. 6 ó. 45 p. d. u. 3 ó. 55 p.
" "	m. á. v. — d. u. 3 ó. 34 p.
Nánás felé:	vásártér d. u. 3 ó. 53. p.
Debreczenbe érkezik:	
Budapestről	érk. regg. 2 ó. 56 p. d. u. 3 ó. 21 p.
" "	este 7 ó. 19 p.
Számárról	d. e. 11 ó. 28 p. este 9 ó. 31 p.
Kassáról	d. e. 10 ó. 35 p. este 9 ó. 14 p.
Nánásról:	m. á. v. indh. d. e. 8 ó. 44 p. vásártér d. e. 8 ó. 35 p.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: Karezag Vilmos.

legtisztább
gyapjuból készült, erős avatásu és szintartó

„BRASSÓI”

posztó és gyapjuszövetek
DEBRECZENBEN

valódi minőségben

osakis
BIEDERMANN E. és FIA
posztókereskedőknél

kaphatók, hol egyszersmint a raktáron
lévő Brünni és Reichenbergi szövetek
tetemesen leszállított árak mellett adatnak el.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy

karácson és újév
alkalmára ujonnan dusan berendezett üzletemet

arany, ezüst uri és női órákban,
nemkülönbön mindennemű órák és zseb-óralánczokban mint legalkalmasabb ajándéktárgyakat batorokodom jutányos árak és szép kivitelben ajánlani.

Tisztelettel
Csürködy Sándor,
órás
főpiacz, Scheer-féle ház, a „Bika” szálloda átellenében.

Kiadó piaczi bolt.

A főtéren lévő 1903. számú házban
jövő évi Május hó 1-sejétől

két bolti elyiség

kiadó,
16 Mtr. hosszú, egyenként 4 1/4 Mtr. széles és 4 Mtr. magas, (az átalakítási terv, megtekinthető piacz-utcai férdfivat üzlemben).

Weisz Sándor.

KATZ HERMAN Férfi ruha raktára

Az általánosn elismert
legelőcsőbb és legnagyobb Pórfi és gyermek ruharaktár

ajánlja a n. é. közönségnek igen dusan felszerelt rsktárát, következő árak mellett:

Egy egész férfi öltöny	7 frt 50 krtól 20 frtig.
Egy magános pantalló nadrág	2 " " 6 " 50-ig.
Egy ezima nadrág	2 " 75 " 5 " 50 "
Egy hosszú téli kabát	7 " 75 " 30 " —
Egy rövid téli kabát Loden vagy Posztó	4 " 50 " 15 " —
Egy darócz vagy Loden köpeny	9 " 50 " 20 " —
Egy Menciahoff Gráci kelméből	15 " 50 " 20 " —

Különösen figyelemre méltó a legujabb Mikádó kabátok elegáns kiállítással 7.50-tól 14 frtig. Egy szörme beléslő kabát (opponos) 8.— " 13 "

Óriási nagy választékban fiu és gyermek ruhák bámulatos olcsó árak mellett.

Utazó bundák a legnagyobb választékban.

A mostani közelgő farsang idényre Szalon öltönyeim igen elegáns kiállításban és dus választékban igen olcsó árak mellett ajánlom.

A n. é. közönség szives párfogását kéri
kiváló tisztelettel
KATZ HERMAN
főpiacz Csanakház.

Főpiacz Csanak ház

Táncztanítási jelentés!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy 1888. január hó 2-án, azaz újév másod napján, hétfőn, új tanfolyamot kezdek.
Midőn erről a n. é. közönséget értesíteni bátorodom, szíves figyelmébe ajánlom hogy iparkodni fogok ez uttál is nagybecsű bizalmát és pártfogását továbbra is kiérdemelni.
Debreczen, 1887. decz. hó.

Teljes tisztelettel
Alföldi Károly
tánczmester.

Bírátkákat elfogadok minden időben. Lakásom: Csapó-kis szapanos utca 409.
(Kívánatra magánházaknál is adok órákat.)

Karácsonyi és Ujévi ajándékoknak

valamint minden más alkalmi meglepetésekre hasznos és czélszerű tárgyakat:

Porcellán, Chinaezüst, Bronce és Majolika
műkivitelű UJDONSÁGOKAT,

valódi Erfurti

MAKKART CSOKROKAT

továbbá több országos kiállításon éremmel kitüntetett

MAGYARGYÁRTMÁYNU

BRONZE és MAJOLIKA

mű különlegességeket

pontos kiszálgat és szabott gyári árak mellett ugy a helybeli, mint a vidéki nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánl

Kaszanyitzky Endre

előbb Kuhinka I. K.

Üveg, Porcellán, Lámpa, Háztartási és Diszeszközök nagy-
raktára Debreczen.

Levélbeni vidéki megrendeléseket pontosan és gyorsan teljesíték.

Karácson és ujévre

gyermekjátékok, ajándéktárgyak

mint minden évben, ugy ez idén is, a legolesobb árban és legnagyobb választékban kaphatók

Baum Miksánál.

Karácsonfa díszek, gyertyák és aranyszálak, valamint játékesoportok 1 frittól 5 forintig vidékre csak e hó 24-éig eszközöltetnek ki.

Blau Lipót és fia

ékszerész

(Szikszay házbán a nagytőzsde átellenében)

ajánlja

karácsonyi ajándéokra

legalkalmasabb gazdag felszerelésű

arany és ezüst ékszereit

a legolesobb árban.

Temetkezési intézet Debreczenben.

T. CZ.

Van szerencsénk a nagyérdemű t. cz. közönségnek szíves tudomására hozni, hogy helyben számos év óta fenálló temetkezési intézetünket, tekintettel az e téren városunkban is tapasztalható fokozatos haladásra, a mai kor kívánalmához képest

egészen ujjonnan rendeztük be.

Pontos és méltányos eljárásunk folytán szerzett bizalomnál fogva, melylyel a kegyeletes érzelmetű gyászoló felek üzletünket már eddig is kiváló pártfogásban részesítették és részesítik, tekintettel kívántunk lenni a n. é. közönség érdekére, s intézetünkben kitűnő minőségű, első rangu gyári telepekről származó sírkövekből

sírkő-raktárt állítottunk fel.

A sírköveket 6 forinttól felfelé, a legnagyobb választékban, lehető jutányos árban, sőt gyári áron bocsátjuk a t. közönség rendelkezésére.

Üzleti viszonyaink, széles körű előnyös összeköttetések és helyzetünknel fogva hangsúlyozni kívánjuk, hogy intézetünkben egyszersmind a legegyszerűbbtől kezdve, a legdiszesebbig

érezkoporsó-raktárt

tartunk fenn, mely koporsók a helyben létező gyárunkban állítatván elő, ezek tekintetében, sem az árra, sem a kiállításra nézve velünk senki nem versenyezhet; azon helyzetben vagyunk emel fogva, hogy érezkoporsóinkat 6 forinttól kezdve a legkülönbözőbb árban, gyári áron szolgáltatjuk.

Elvállaljuk továbbá: temetések rendezését; halottas kocsijaink a legszerényebb igényeknek is megfelelők; dísz- és üveges kocsink a fokozottabb kívánalmakat is kielégíti.

Megjegyezzük egyuttal, hogy nagyobb temetéseknel egyedül a mi intézetünk nyújtja az előnyt, hogy a temetések alkalmával a gyászoló családoknak ingyen és minden díj nélkül bocsát rendelkezésére egy e czélra szerzett gyász kíséreti magánkocsit.

Midőn ezeknél fogva intézetünket, mely az igényeket minden irányban egyedül kielégíteni képes, a nagyérdemű t. közönség szíves figyelmébe ajánljuk, egyszersmind felemlítjük, hogy intézetünkben a temetésekhez szükséges

mindennemű felszerelést,

mely ugy minőség, mint jutányosság tekintetében más helybeli készítményt jóval felülmúl, a legpontosabban szolgáltatunk ki.

Kérve további nagybecsű pártfogását

Tisztelettel

FODOR J. és GEBAUER,

temetkezési intézete Debreczenben, érezkoporsó-gyár és sírkőraktár tulajdonosok.

Legjutányosabb árak

Első hazai érezkoporsó gyár.

Legnagyobb sírkő-raktár